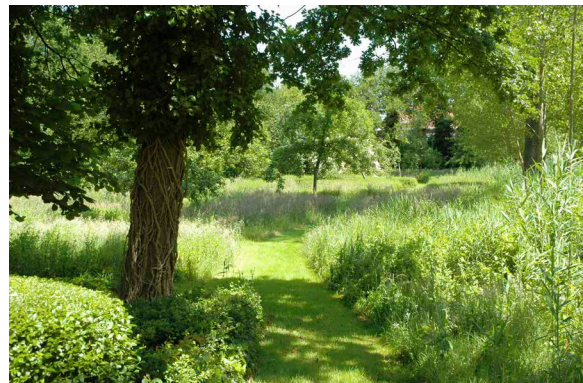

NIEUWE TIJDEN, ANDERE TUINEN

De klimaatverandering valt niet langer te negeren, ook niet in de tuin. De droge zomers en natte winters roepen om een nieuwe aanpak. Ook biodiversiteitsverlies, stadsverdichting en nieuwe vormen van wonen moedigen ons aan om het klassieke tuinpad met vaart te verlaten. Het Kenniscentrum tuin+, verbonden aan de opleiding Landschaps- en tuinarchitectuur van de Erasmushogeschool Brussel, is daarom gestart met Toekomsttuinen. Het project ondersteunt vernieuwing in tuin en kleinschalig groen met opleiding, advies en onderzoek. Samen met professionals uit het werkveld werkt het Kenniscentrum aan innovatieve, duurzame manieren om tuinen beter te ontwerpen en te beheren.

Wie de optelsom van alle privétuinen in Vlaanderen maakt, komt op negen procent van het totale Vlaamse grondgebied. Tel daar collectieve moestuinen, hobbyweides, tuinen van scholen, woonzorgcentra, bedrijven en andere instellingen bij en je komt op meer dan twintig procent. Het potentieel van dit 'tuinenlandschap' is in de context van klimaat, biodiversiteit en woonkwaliteit zeer groot maar tegelijk grotendeels onbenut. Daar zijn verschillende verklaringen voor

te geven. Het tuinenlandschap is gefragmenteerd, heel divers en de vele honderdduizenden eigenaars van privétuinen zijn moeilijk te bereiken. Ook speelt de Vlaamse tuincultuur een rol. Zo blijft voor velen het gazon nog altijd 'heilige grond'. Verder zit de kennis en knowhow om in een ontwerp het klimaat- en biodiversiteitsvraagstuk op te nemen vooral bij de grote instellingen en studiebureaus.

Met *Toekomsttuinen* wil het Kenniscentrum tuin+ die kennis en knowhow ontsluiten voor de kmo en innovatie ook op schaal van

de tuin en het kleinschalig openbaar groen mogelijk maken. Hoe ga je bijvoorbeeld met grote tuinen van verouderde villa's in de stadsrand om, met het oog op de toekomst? Om deze vragen te beantwoorden en de tuin te herdefiniëren in relatie tot zowel architectuur, vegetatie als landschap schuift het kenniscentrum verschillende thema's naar voren. Het gaat om omgeving, klimaat, biodiversiteit, netwerken en kringlopen, en sociaal engagement.

Ontwerpen en innoveren met planten

Tuin+ ziet *Toekomsttuinen* als een programma om de ruimtelijke, ecologische en sociale innovatie in en met tuinen te ondersteunen. Het legt daarbij de nadruk op de beplanting als de *core business* van de landschaps- en tuinarchitect, de tuinaannemer en -beheerder. Doordacht ontwerpen met planten maakt de verbinding tussen biodiversiteit en beleving mogelijk. Beplanting is meer dan 'de juiste plant op de juiste plaats'. Het gaat om vormgeving, ecosysteemdien-

sten optimaliseren, nieuwe relaties met de omgeving creëren, mensen weer dichterbij spontane vegetatie en het landschap brengen, vernieuwen in groenvormen, ontwerp en beheer dichterbij elkaar brengen. *Toekomsttuinen* focust op het creëren van multifunctionele tuinen en kleinschalig buurtgroen waarin biodiversiteit, beleving en duurzaam beheer hand in hand gaan. Typische vraagstukken daarbij zijn: hoe realiseer je met natuurlijke beplanting meerwaarde voor gebruikers van een bedrijfstuin, schooltuin, zorgtuin, ... Wat zijn

Wat is een toekomsttuin?

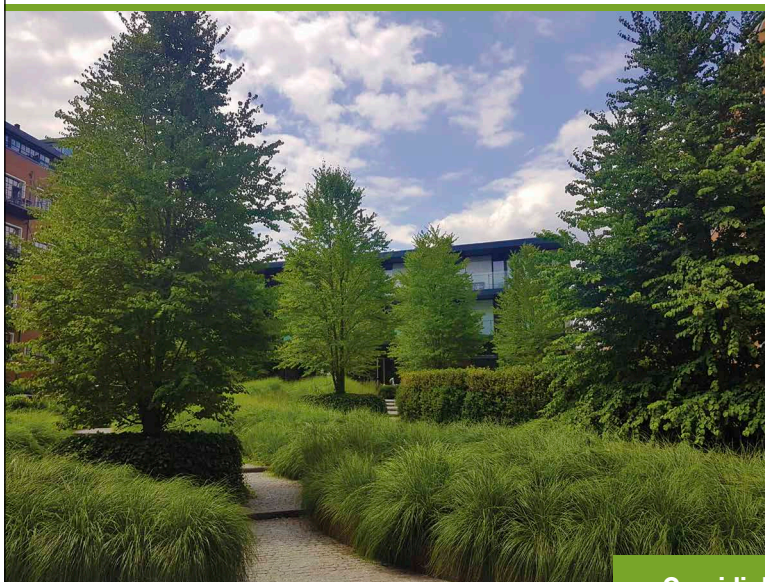
Een toekomsttuin:

- neemt de ruimere omgeving als uitgangspunt,
- is klimaatgericht,
- houdt rekening met netwerken en kringlopen,
- wordt met en voor biodiversiteit gerealiseerd,
- vertrekt vanuit betrokkenheid en engagement,
- laat biodiversiteit en hoge belevingswaarde hand in hand gaan.

**BOOMKWEKERIJ
UDENHOUT**
MORE THAN EXCELLENT TREES

MORE THAN
URBAN GREEN

Bezoekadres Schoorstraat 23 - 5071 RA Udenhout (NL)
WWW.UDENHOUT-TREES.NL

Cercidiphyllum japonicum (Katsuraboom)
Daktuin Zeven tuinen, Leuven, België

alternatieven voor traditionele beplantingen met weinig ecologische waarde? Hoe ontwerp je met nieuwe groenvormen een daktuin, collectieve tuin, regentuin, klimaat-tuin, eetbare tuin, therapeutische tuin, ...? Hoe maak je een duurzaam beplantingsontwerp dat minimaal beheer garandeert? Hoe verzoen je een strakke structuur met rijke, natuurlijke beplanting?

Er is een opleiding en bijscholing in 'natuurlijke beplanting en ecosysteemdiensten' in de maak en het Kenniscentrum biedt ook opleidingen op maat. Daarnaast levert het advies bij het conceptualiseren, ontwikkelen of optimaliseren van kleinschalige open ruimten, privaat, publiek en semipubliek. Het kenniscentrum richt zich ten slotte op onderzoek voor en met bedrijven: van verkennende studies tot pilootprojecten op het terrein, gefocust op één aspect tot multidisciplinair in samenwerking met partners. Toekomsttuinen is een project van tuin+ en blikopener Vlaanderen voor landschaps- en tuinarchitecten, tuinontwerpers, tuinaannemers, studiebureaus, projectontwikkelaars en professionele beheerders van tuinen van bedrijven en zorginstellingen. Heb je interesse om samen te werken, om kennis te verwerven of te innoveren in beplantingsontwerp? Neem dan contact op via tuin.plus@ehb.be. Bij het Kenniscentrum tuin+ kan je als professional terecht voor:

- eerstelijnsadvies
- analyses, quickscans en problemscans van specifieke sites
- nascholing, lezingen en seminars
- wegwijs naar mogelijke partners en subsidies
- praktijkgericht onderzoek: ruimtelijke analyses, ontwerpend onderzoek, onderzoek naar nieuwe vormen van inrichting en beheer.

WWW.TOEKOMSTTUINEN.BE

Mijn Tuinlab / Het grootste tuinonderzoek van Vlaanderen

In april start nog een ander project van het Kenniscentrum tuin+, in samenwerking met Natuurpunt en KU Leuven: Mijn Tuinlab, een platform voor burgerwetenschapsprojecten in de tuin. Het moet het grootste tuinonderzoek van Vlaanderen worden.

De deelnemers kunnen op Mijn Tuinlab informatie over de eigen tuin bijhouden en hun score op zeven verschillende ecosysteemdiensten nagaan. Het resultaat is een tuinprofiel en een persoonlijke tuinscore die met andere deelnemers vergeleken kan worden. Op basis van het eigen tuinprofiel en de persoonlijke tuinscore krijgt de deelnemer gepersonali-

seerd tuinadvies. Iedereen in Vlaanderen en Brussel met een tuin kan meedoen. Dat mag ook een kleine balkontuin zijn. Door deel te nemen aan Mijn Tuinlab lever je een belangrijke bijdrage aan lopend wetenschappelijk onderzoek, krijg je meer inzicht in het functioneren van jouw eigen tuin en ontvang je van ons, naast de resultaten, ook handige en nuttige tips om met eenvoudige ingrepen jouw tuin meer ecosysteemdiensten te laten leveren.

WWW.MIJNTUINLAB.BE

*Tekst: Paul Verschueren
Foto's: Paul Geerts*